

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt negyedévre 1 frt. Egyenlő részletekre 10 kr

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felolvasó szerkesztő és lapfőmunkatárs: **ÁVÉD JÁKÓ**

Munkatársak:

Dr. Mayer Ödön és Balla István

Kiadó: **Papp György**

Szerkesztőség a várban. Fogarasi Mihály utca 16 sz.

Kiadóhivatal: a Püsp. Lyc. könyvnyomdájában.

Hirdetések díjazabály szerint.

A kisipar bajairól.

Baumann Arnold helybeli műasztalos úgy ismerjük, mint a ki iparát alapjában ismeri és hozzá elég világot látott s ezért örömet közöljük alábbi levelét, melyet válaszul ír egy másik levélre.

Tekintetes Szerkesztőség!

Becsés lapja f. hó 5-iki számának „Levelezés” című rovatában Békési (Friedmann) Mihály aláírásával megjelent cikkre szabad legyen szerény észrevételeimet megtennem.

Szerintem a kivándorlás térfoglalásának nem az az oka, hogy egyes vállalkozók fegyenczek által dolgoztatnak; mert mint statisztikailag is megállapított, a kivándorlók elenyészően csekély hányada iparos s ha van is közöttük ilyen, az bizonyosan inkább kalandvágyból, vagy a gyors meggazdagodás reményétől elteltén vándorol ki, sok esetben pedig családi körülményei készítik a kivándorlásra.

A kivándorlók legnagyobb százalékát minden bizonnyal a földmivelők teszik. Az elmúlt négy-öt esztendő természet gyenge volta miatt földmivelőink eladósodtak s egy-két évi szorgalmas, verejtékes munka árán akarnak adósságaiktól megszabadulni s ezért vándorolnak ki Amerikába, Vínárd, Berve s most legutóbb Alvincz községeiből eddig már több csoportban 10-40 földmivel vitorlázott át az új világba. Ezek közül már többen szép összeg pénzt küldtek haza övéiknek, míg mások egy fityinget sem. Mert hát ott is beteljesednek a régi magyar közmondás szavai: „kaparj kurta, neked is lesz!”.

Őszintén megvallom, azt még sohasem hallottam, hogy p. o. Fehérvárról egy iparos is kivándorolt volna Amerikába azért, mert a „jobbmodú iparosok rabokkal dolgoztatnak”. Tudja azt a törvényhozás s tudja a kormány is, mert ha nem így volna, akkor a törvényhozás a rabokkal való munkáltatást régen beszüntetné volna.

Hogy a kisipar hazánkban tényleg gyenge lábon áll s hogy az a társadalom mostoha gyermeke, az bizonyos. Tökre van téve kisiparunk első sorban a gyárak túlprodukcziója s a gépekkel való dolgoztatás által beállott munkahiány miatt. De még inkább tökre fogja tenni kisiparunkat azon körülmény, hogy a gyárak nemcsak állami szubvenziót élveznek, hanem a MAV. által is előnyben részesülnek; pedig manapság a vasúton való szállítás könnyű dolog s nem költséges. Hogyne hozna

veszedelmet a kisiparra az, ha nemcsak a fővárosi, de sőt a külföldi gyárak is elárasztják az országot árjegyzékekkel s házaló utazóikkal!

... Engedje meg a tekintetes Szerkesztőség, hogy a nagyközönség tájékoztatására tárgyilagosan s az igazsághoz hiven kifejtsem azt, hogy milyen gyöngyélet is az a rabokkal való dolgoztatás. Azon fegyencz, a mely valamely iparág megtanulására van szánva s a ki többnyire analfabéta, egy egész évig kell, hogy a „magánzárkában” foglalkoztatva legyen s ezen idő alatt alig tanulja meg p. o. a fa-szeg készítését. Egy év letelte után ha jól viseli magát, alkalmazva lesz a műhelyben, persze a legkezdetlegesebb munkában; úgy, hogy a vállalkozó csak 4-5-ik esztendőben veheti tényleges hasznát. Am előfordul oly eset is sokszor, hogy a fegyencznek egy másik iparág tetszik meg, ilyenkor addig szimulál, a míg az orvos más munkanemhez (iparághoz) osztja be s az ilyen fegyencz rendszerint sohasem lesz visszahelyezve az előbbi iparághoz. Tíz évi tapasztalataim alapján állíthatom, hogy tíz olyan fegyencz sem volt, a ki kezdetől fogva, végig egy és ugyanazon iparágnál maradt volna. Sok esetben az olyan fegyenczeket, a kik valamely iparágban ügyességre tettek szert s szorgalmasak, az igazgatóság saját házi műhelyében alkalmazza. Legtöbbször előfordul azonban az az eset, hogy a már begyakorlott fegyencz jó magaviseletet tanusítván, feltétel szabadságot nyer, ilyen esetekben kezdhethet a vállalkozó előlőrl a tanulatlan fegyencz fáradságos begyakoroltatását.

A fentemlített nehézségeken kívül, az apróbb keletlenlésegekre se szeri, se száma; ki tudná azokat mind elsorolni! az bizonyos, hogy jó tíz asztalos munkással itthon egy év alatt annyi munkát készíthetnek, mint a fegyintézetben 60-70 fegyenczettel; csak hogy ottani szerszámaimmal s berendezésemmel, melyek szép értéket képviselnek, nincs mittevő legyenek. De különben is a drága munkaerő miatt, a külföldi gyárak ösztetékelt munkáival nem versenyezhetnek. Hiteles könyveimmel bebizonyíthatom, hogy 60-70 fegyenczettel egy év alatt a legjobb esetben 20.000 korona értékű iparcikket lehet produkálni (ez bizony nem teszi tökre a kisipart), de bebizonyíthatom azt is, hogy épen a nagy gyárak roppant konkurencziája miatt, a legjobb években sem hajtott a vállalkozónak 10% hasznót, a mi tekintettel a sok fáradságra és a tökébefegetetés nagyságára, igazán nem fizeti ki magát.

Czikkió ur nemes intenczióját csak becsülni tudom

s jó magam is minden tölem telbetűt elkövetek, fáradságot s pénzbeli áldozatot sem sajnállok, csak hogy polgártársaim sorsán, hazánk iparának ügyén valamiképp lendíthessek. Így például az ősszel munkásaim java részét el kellett volna bocsátanom a téli munkahiány miatt, én azonban nem engedtem őket prédául a gondteljes évszaknak s nagy pénzbeli áldozatok árán megtartottam.

Czikkió urnak teljesen igazat adok abban a tekintetben, hogy a ki Bécsből, Párisból, szóval a külföldről szerzi be az iparához szükséges kellékeket, az nem jó hazafi s az ilyenre nyilvánosan reá kellene mutatni.

En azt tartom, hogy bizony hírlapi polemikával kisiparunk ügyét egy jótáival sem visszük előbbre — legfennebb magunknak reclámot akarunk csinálni, mert hiszen vannak erre hivatottabb személyek nálunknál; de csendben, szorgalmasan és összetartással fejlesszük ipartestületünk közjóra irányuló törekvéseit, s akkor hiszem, hogy kisiparunk ügyének is szolgálatot teszünk.

Isten áldja a tisztességes ipart!

Őszinte tisztelettel kifejezése mellett vagyok a tekintetes Szerkesztőségnek

Gyulafehérvárt, 1903 január 25-én

hű előfizetője:

Baumann Arnold.

Hitközségi gyűlés.

A gyulafehérvári róm. kath. hitközség f. hó 25-én gyűlést tartott. — Nem tudjuk megmondani még közelítőleg sem, hogy városunknak hány róm. kath. lakosa van, de azt hisszük, hogy a négyezeret meghaladja s ezt a szép számot ezen gyűlésen 28 azaz huszonnyoloz ember képviselte.

Hát azok a nem katolikus emberek, a kik oly nagyon siránkoznak a kath. akció, a kath. lelkesedés és tudja a jó Isten még mi miatt, jűjenek és lássanak kath. lelkesedést, a hol 4000 emberből 28 vesz részt olyan gyűlésen, a hol a hitközség érdekeinek és a hitéletnek emeléséről, a kath. szolidaritás kimutatásáról, a hitközségi élet megmozdításáról van szó. — Vagy talán a meghívás nem lett volna kielégítő? Ezt azért említjük csak meg, mert úgy véljük, hogy valamint a „Kultúregyletet”, a „Székelytársaságot”, s más kultúr-társaságokat nem azért kell létesíteni, hogy vele az intelligens magyar férfiak magyarságát védjék és oltalmazzák, hanem azért, hogy mindenféle elemek közé

A világtörténetben

egy kor van, a melyet magyar királyok után neveznek: ez Mária Terézia és József császár kora, a felvilágosult abszolútizmus Európa keleti határán, a szép és hatalmas Habsburg-leány és fia, a felvilágosult modern császár után. Józsefre Franciaország volt azon államok közül, a melyeket beutazott, a legnagyobb hatással. Széchenyi István megírta, hogy az oly roppant mű, mint a déli csatorna, XIV. Lajos hatalmának alkotása, méltán keltette a császárt az azt a gondolatot, hogy csak a korlátlan uralkodói hatalom munkálhat igazán a népek javára. — Nagy Fridrik népszerűségét akkor már csökkentette terhes gazdasági politikája és fukarsága. Mint Mária Terézia írta, a népek istenitik, sohasem láttak ily népszerűt császárt. Legjobban egyszerűsége lepi meg őket, egyszerű ruhája, magaviselete, komolysága. Az egész világ ismerte nevét és erényeit s midőn anyja meghalt, feléje fordult mindenkinek szeme. Az öreg porosz király azt írta egy levélben: „Mária Terézia meghalt a dolgok új rendje következik!”

Erről a korról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 175. füzet.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyúttal e kötet írója is. Egyegy gazdagon illusztrált köte ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

Magyar gyöngyvirág tenyésztés.

Ezen kedvencz virágok tenyésztése nevezetesen Németország és Hollandiában a legmagasabb fokon áll, melyeket manapság már január 1-től december 31-ik látni óhajtunk

s melyek finomabb virágüzletekben má már teljesen nélkülözhetlenek. Tenyésztésük most már Magyarországon is előnyösen üzetik, mert ez ideig azon téves felfogás uralkodott, hogy a gyöngyvirágtenyésztés nálunk, a mi forró nyári hónapjainkban, keresztül nem vihető s ennélfogva itt, a kicsinyes kísérletezéseken kívül ez irányban majdnem semmi sem történt. Műhle Árpád urnak ezen áruccikkal az utóbbi években Temesvárott eszközölt intenzív és beható kísérletezései igen kielégítő eredményre vezettek s bizonyosságot szolgáltatott arra nézve, hogy ezen tenyésztés nálunk is, nemcsak hogy igen is jól lehetséges, de egyszersmind azt tapasztalatot is eredményezték, hogy a magyar gyöngyvirágsarjak, mi a sarjak fejlődését illeti a külföldi tenyésztettek mögött mivel sem állnak visszább, — tekintve használhatóságukat a téli üzdészet céljaira — mivel a sarjak kiképződése, kiérése a mi szebb, melegebb és verőfényesebb őszi hónapjaink alatt hosszabb időn át megy végbe, — ezért tökéletesebbek és a külföldieket fölülmulják. Hogy azonban ugy a jövő nyári, valamint az őszi hónapokban is gyöngyvirágokkal rendelkezessünk három éves célra a előtenyésztett gyöngyvirágsarjak, már most télen ezer és ezer számban a bécsi hűtő és fagyasztó telepekben lesznek raktározva, elhelyezve, hol is — 4 C° hidegben megfagyasztva, folyton ily megmerevedett állapotban tartatnak, míg onnan a szülőségletnek megfelelő beti részletekben újból Temesvárra visszaküldetnek s itt sőtét meleg helyen meghajtva, virágzásra kényszerítetnek. E szerint most már egész éven át megszakítás nélkül lehet gyönyörű gyöngyvirágot találni. Hogy most már egész éven át gyöngyvirágot láthatunk, javarészből az előbbeni orosz csárnénak köszönhetjük, ki is ezen kedvencz virágait minden évszakban látni kívánta s ezzel kertfelügyelőit és udvari kertészeit sokszor fölőtte nagy zavarba hozta; míg végre 1883/4. évben dr. Hegel Ede kertfelügyelő és Gruenwald udvari kertészének Gatschinában sikerült a gyöngyvirágsarjakat Éjszak-Oroszországhon állandóan tagos állapotban tartani, a honnan hajtásra a szülőségletnek megfelelő részletekben visszahozatták. Ezen fagyasztást jelenleg a nagy városok hűtő és fagyasztó telepei eszközlik,

T Á R C S A.

Otthon.

Évek multak el, hogy innen elvetődtem,
De, mint bolygó vándor megint visszajöttem!
Örülök, hogy sorsom hazahozott újra...
S keblem fájdalmában, mégis sirni tudna!...

Előttem a vén ház alacsony tornyával
Hosszu folyosója oszlopok sorával,
S a felfutó repkény... multomnak emléki...
Hej! de mintha mindez nem volna a régi...

Kedves ismerősöm minden kis fővényszem,
S magamat itt mégis idegennek érzem...
Barátságosan int az eperfa lombja...
Hiába! Lelkemet ez ide nem vonja!

Édes jó szüleim hívogatnak engem...
S az a vágy hevit, hogy őket átöleljem!
Átt is ölelem én... oh ki tudja hányszor?
Megcsókolom őket nem egyszer, de százszor!

Csókolom sokáig... Milyen hideg ajkuk...
Szívem összeressen!... Hideg a sirhantjuk!...
Főleszmélek végre... A hold fénysugára,
Szomorúan néz rám — s két kis keresztfára...

Teleky Dezső.

vegyülő nép nemzeti érzését és ragaszkodását fajához ébrentartásuk és élénkítésük: úgy a hitközségi életben sem a jelen voltak hiteletét kell féltetni, mert az, ha van, meggyőződésen alapszik és tántoríthatlan, hanem a nép érzelmét kell élénkké tenni és élénkségében s ragaszkodásában fentartani.

Ezt a hitközségi gyűlést halálos álmaiból a jóakarat és érdeklődés hozta új életre, illeté volna tehát, hogy a katolikus hívők jobban érdeklődjenek iránta annál is inkább, mert nálunk ez az intézmény még gyenge virágszál s az élet melegére van szüksége, hogy majdan virágozzék. Hát mit akarunk az autonómiával, ha a sokkal egyszerűbb és könnyebben megközelíthető hitközséggel sem törődünk?

A gyűlésen jelen voltak: Zomora Dániel kanonok plebános mint elnök, Novák Ferencz kir. tanácsos polgármester mint főgondnok, Imets F. Jákó kanonok, Balázs András dr. papnövelő intézeti rektor, Rejőd József ügyvéd, Wagner Sándor tanár, Csabry Bonifác dr. orvos tanár, Müller Lajos cipész, Korbuly Ignác táblai bíró, Cserny Béla dr. tanár, Korbuly Elemér v. jegyző, Csiky Miklós tanár, Kopacz Gergely segédlelkész, Czimbalmos József tanár, Kárpiss János tanár, Szász Károly tanító, Kóródy Péter dr. theol. tanár, Utry János tanár, Bálint Ferencz p. főerdész, Aczél Béla dr. trvsz. bíró, Krzyzewsky Géza adóhivatali főnök, Fejér Gerő dr. főnövelő intézeti igazgató, Balló Lázár trvsz. bíró, Vezér László papnevelő intézeti tanuló, felügyelő, Wartha Ferencz püsp. irodai írnok, Balla István áll. el. isk. igazgató, Héjja Kálmán egyházmegyei pénztáros és Avéd Jákó.

A gyűlés megnyitása után Kopacz Gergelyt a gyűlés jegyzőkönyvének vezetésére kérték fel, azután pedig Korbuly Ignác, Aczél Béla dr. és Kóródy Péter dr. tagokból álló bizottságot küldtek ki, hogy a számadó-gondnok választását vezessék, kik a szavazatok beadása után jelentették, hogy 25 szavazatból Csabry Bonifác dr. 10 szavazattal számadó gondnokká választott. Az egyháztanács tagjainak választására kandidáló bizottságot küldött ki a gyűlés, melynek ajánlatát azután teljesen elfogadta. Tagokká lettek: Avéd Jákó, Ufalussy József dr., Kádár Miklós, Wagner Sándor, Cserny Béla dr., Straubert Ödön, Balázs András dr., Fejér Gerő dr., Péter János dr., Balló Lázár, Krzyzewsky Géza, Polonyi Gyula, Patrovits Ferencz, Müller Lajos, Aczél Béla dr., Korbuly Ignác — és pótagok: Kóródy Péter dr., Boehdanovics Sándor, Kárpiss János, Kőrösi László és Szász Károly.

Ennek konstataciója után elfogadja a gyűlés az elnök azon indítványát is, hogy a volt számadó gondnoknak, a ki ha tenni valója kevés volt is, de más uton és módon megmutatta állása iránt igaz érdeklődését, a jegyzőkönyvben köszönet szavaztassék. Jegyzőt az egyháztanács maga fog kebeléből választani.

Ruhakiosztási ünnepély.

Az ember alig cselekedhetik szebbet, nemesebbet, mint a mikor a szenvedő embertársainak nyomorán, fájdalommal és szenvedésen egyhitei igyekszik.

A tapasztalat bizonyítja, hogy a szegény ember hamarabb talál könyörületes szívekre a hozzá közel állókna, mint azoknál, akiket a jólétnek és kényelemnek áttörhetlen falai választanak el tőle.

Nézzük a helybeli m. kir. posta és távirahivatal altisztjeit, szolgálait! Azoknak — elismeri mindenki — van dolguk elég. Azoknak minden percében a közönség szolgálatában kell állaniuk. Ők a közönség dolgait végzik, üzleti ügyeiket elősegítik stb. Ezeknek — a testi-lelki kimerült embereknek jutott eszükbe, hogy jó lenne, a szegény iskolás gyermekek felruházása céljából valamit tenni. A cél szentesítette az eszközt s folyó év január 3-án rendezett mulatság tiszta jövedelméből, továbbá Polonyi Gyula posta- és távirda-felügyelő és Mágosi Bálint p. t. felügyelő urak némi hozzájárulásából az állami népiskola növendékei közül 28 tanulót láttak el meleg ruhával és lábbelivel.

Az ünnepélyes ruhakiosztás jan. 25-én történt meg, mely alkalomra az Európa Szálló nagyterme zsúfolásig megtelt közönséggel. Megható látványt nyújtott az, mikor azok a rongyos ruhába öltözött gyermekek felvontak a színpadra, meglátszott arcukon a szenvedés és nélkülözés, s ez igen sok érző szívet is könnyezésig indított meg. A ruhakiosztás után Török Eszter VI. o. leánytanuló a legelfoglaltabb szívet is megrázkódtató szavakban köszöntö meg a posta és távirda altisztjeit és szolgáltnak, valamint a sok névtelen jótévedőnek az adományt. Szavait azzal végezte: Sok jótévő! e kegyes adományt most csak azzal hálálhatjuk meg, hogy szorgalmasan tanulunk, magunkat jól viseljük, hazánkat, egyházunkat szeretjük, jótéteményeket napi imánkba foglaljuk; s kérjük az egek Urát, hogy a Ti gyermekeiteket óvja meg, hogy erre ne szoruljanak; az Isten fizesse meg! Ezeket a köszöntő tanuló leány oly érzéssel mondotta el, hogy még a férfiak szemére is könnyeket csalt.

Hogy a jótévő urak mennyiben elfogulatlanul oldották meg szép feladatukat, legjobban igazolják a számok: 8 ev. ref., 5 róm. kath. 5 g. kel. 5 izr. 4 g. kath. és 1 unitárius tanuló részesült jótéteményben. Az iskolás gyermekeken kívül még 2 leány és 1 fiú részesült ruházatban, összesen tehát 31 gyermek lett felruházva. Azt hiszem, ezen nemes tett nem szorul semmi nemű dicséretre, ez már magában hordja jutalmát.

De még tendenciozus felszólalásra sem adhat okot, mert az állami iskola növendékei között a jótévő urak megtalálható vallás és nemzetiség különbség nélkül azt, a

mit kerestek, s így tehát bármennyire szovinstá is legyen valaki, ne irigyelje azt, a mit szegényeknek szoktak adni, örüljön, hogy sem ő, sem gyermekei nem szorulnak rá.

Eljenek a derék postásaink!

R.

Levelezés.

Szobor-e vagy szeretetház?

Zalathna, 1903. jan. 23.

Köztudomású dolog, hogy városunk (Zalathua) nagyszülöttje, megboldogult m. kir. keresk. Miniszterünk Lukács Béla emlékét szobor által ohajtva megörökíteni, nyilvános gyűjtést indított, mely szép eredményre vezetett ugyan, mégis kevés ahhoz, hogy egy Hozzá méltó szobrot lehetne előállítani.

F. év és hó 11-én, a kaszinó kör közgyűlésén a szobor ügy is szóba jöven, több indítvány tétetett, mikép lehetne méltóbb módon megörökíteni nagy halottunk emlékét? A vélemények elágaztak. A szoborbizottság a szobor mellett foglalt állást, azon indoklással, mert arra lett gyűjtve. Mások egy családi alapítvány letételét ajánlották, melynek kamataiból évenként egy szegény, jó tanuló segélyeztetnék. Többen voltak azonban azon indítvány mellett: építenék egy szegényekháza „Lukács Béla és neje szeretetháza” név alatt, hol valláskülönbség nélkül, 8—10 elaggott gyámoltalan nyerne hajlékot és nem csak maradandóbb, de méltóbb emlék volna, mint egy mellszobor, mely csakis a kaszinó kis terét díszítené.

Akik pedig ott menhelyet nyernének, áldanak magas jótévedőket haló porukban is, kiknek kezei annyiszor enyhítettek nyomoraiton. Es imádságukban nem csak az elhaltak lelki nyugalmáért kéri Istent, hanem áldást esdenek le a drága gyermekekre, kik reméljük hűvek lesznek Zalathnához és meggyőződést szerelhetnek maguknak ez intézkedés áldáshozó nemes czéljáról.

Az építendő szeretetház ugyanis nemcsak ezen néhány elhagyott szegénynek nyújtana hajlékot, hanem szerény indítványom szerint, egy tágasabb szoba napközi otthonul szolgálna az elzüllesnek induló ugynevezett utcagyermekeknek, kik vagy teljesen árvák, vagy szülők egyikét veszítették.

Ezeket mentsük meg a társadalomnak, a városnak, kikből máskülönben sem tisztességes iparosok, sem becsületes cselédeleányok, ki nem kerülnek, hanem elzüllesnek, elveszenek önmaguk és a társadalomra nézve, melynek sallakját képezik. Számos példa bizonyítja e szomorú valót s magunk előtt láthatjuk a gyermekek jövőjét, kik megszokják a koldulást, lopást, henyélést és minden — ki nem mondható rosszat.

Midőn pedig iskola kötelesek lesznek, a tanítók, tanítónők erélye sem képes őket megmenteni, megterítik a többi gyermekek lelkületét, kikből elkülöníteni nem lehet. Az iskolából hazajövet eldobják könyveiket, egy darab száraz kenyérrel kezükben sietnek ki az utcára, egyedül kedves tartózkodási helyükre, mert otthon nincs ki gondolzza, tanulásra buzdítsa őket, az anya napzámában, az apa szintén, vagy a mi még gyakoribb eset a pálinkamérésben van. Meleg szoba és táplálékban ritkán van részük, világításra nem telik, mikor és hol részesülnek e szegény gyermekek nevelésben? Mikor és hol tanuljanak?

Ha ezeknek menhelyet nyújtánánk, hova iskolából jövet betérhetnének; hol délen egy tányér meleg étel várná; hol a nap bátralevő részét felügyelet alatt lélekmentesítő, testedző játék és tanulással töltönnék; hol a jónek megismerésére vezetnének; mindez meghozná áldásos gyümölcsét, jövőjük biztosítva lenne.

Hogy mindezt miként lehetne megvalósítani, az ne aggasszon! Csak a kezdet nehéz, ha egyszer hajlékuk van, a többi megjön magától, mint egyik láncszem a másiktól indul ki.

Hisz mily sok magasztos eszme testesült meg, mily sok nemes intézmény létesítettett összetartással, egyesült akarattal, mellőzve ily emberbaráti intézménynél a személyeskedést, kicsinyes előítéleteket.

A szoborbizottság azon véleményen van, miszerint csak azon esetben lehetne a szoborra begyűlt összeget e nemes célra fordítani, ha az adakozók beleegyezését adnák.

Felkérem tehát mindazokat, kik annak idején a szobor létesítéséhez adományaikkal hozzájárultak, kegyeskedjenek egy levelező lapon nemes elhatározásukat a kaszinó kör elnökségéhez beküldeni!

Elismerem, hogy nagy kérdés, de esedezem ne sajnálják e fáradságot ily fontos ügy érdekében, ez eszme megvalósításáért megtenni, mely esetben egy névtelen emberbarát 700 koronával emelné a már eddig begyűlt összeget és erős meggyőződés, hogy utóbbihoz még számosan fognak csatlakozni.

Egy adakozó.

Ujdonságok.

Gyulafehérvár, 1903. január 29.

— **Farsangi ebéd.** Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök ur a régi szokásokhoz híven 3—4 napon át szívesen látta asztalánál a helybeli es. és kir. katonaság tisztai karának főbbjeit, a helybeli hivatalok vezetőit és némely tagjait s a polgárság vezetőbb elemeit. — Barátságos farsangi ebédeket adtak még Ufalussy József dr. apát-kanonok ur, Zomora Dániel kanonok-plebános ur és Balás Endre dr. papnövelő intézeti rektor ur.

— **A hajsza.** Csinos kis hajsza játszódtott le f. hó 25-én a róm. kath. hitközség gyűlésén. A dolog úgy történt, hogy a gyűlésen jelen voltak nehánya, 3—4-en, egyik-másik megnevezhető is volna, kiről tudva van, hogy eljárásában személyes bosszú vezette, összeműködve, a hitközség volt számadó gondnokát, a ki személyére nézve teljes közömbösséggel nézte a történeteket s még csak barátait sem kérte támogatásra, korteskedéssel az algondnoki állásból, mely ez időszertint még csak tiszteleti állás, kibuktatták. A hajsza lényege azonban nem a kibuktatás, mert hát világos, hogy még a világtól teljesen félre huzódó ember sem tetszik mindenkinek, annál több ember van a világon, a kivel a volt algondnok mint volt igazgató, mint jelenlegi ipariskolai igazgató és mint lapszerkesztő napról-napra össze kellett, hogy akaszkodjék, mert ez kötelessége volt. Ebből aztán lehetett sejtetni, hogy ezek, ha valahol szerét ejthették, a nekik nem kedves embert megcsufolják, azaz a honnan csak lehet kibuktatják, ha mindjárt a legtökéletesebben megfelelt is kötelességeinek, a miről az elnöklő plebános is megemlékezett. És azt hisszük, hogy ez a megemlékezés kétségbe nem vonható, mert még udvariasságból sem szabad hazudni s olyannal ámitani a világot, a mi nem igaz. — A hajsza lényege ott kezdődik, hogy a mint illetékes oldalról megtudtuk, az a nehány ember, kinek a többi jelen volt hitközségi tag felült, azt hirdette világgá és ma is azzal védi eljárását, hogy „a volt algondnok lapjában a Gyulafehérvári Hírlapban olyan közleményeket írt vagy közölt, melyekkel a róm. kath. vallás intézményeit hurczolla és állította rossz világításban a világ elé. A hajsza lényege ezen állítás valótlanágában rejlik. Nem igaz az (természetesen a más által szerkesztett számokat ide nem értve), hogy a lapban az új szerkesztés alatt a róm. kath. vallásnak akár dogmái, akár szertartásai, akár intézményei ellen egyetlen szóval való támadás intézve volt; nem igaz az, hogy cikkek jelentek volna meg, melyekkel ezen vallás intézményeit ferde világításba helyezték volna. Egyetlen dolog igaz s ez az, hogy igen is felszólalt a lap, mert kötelessége volt, mert közérdekű dolog volt, egyes olyan eljárás vagy ferde körülmény ellen, melyek éppen a kath. vallásos élet szempontjából károsak voltak és a kath. közérdeket sértették. Akármelyik személyében elfogulatlan ember kezébe bátran oda adjuk a lapszámokat kezdettől végig, hogy ítélkezzenek s az ítéletnek bátran elébe állunk. A hajsza második része tehát ezek után nem czélozhatott egyebet, mint azt, hogy a szerkesztő, azért, hogy egyes személyiségeket a felszólalások kapcsán per mopsz érintett s ferde világításba helyezett, megboszulják, avagy pedig, hogy jövőre nézve presszionálják. Ezzel pedig a szerkesztői kötelességek teljesítését vették üldözöbe. — Különben a hitközség tagjai, ha érezték volna teljes igazukat, akkor nem követik el azt a következtetlenséget, hogy a ki rossz katolikus algondnoknak, az jó katolikus egyháztanácsosnak. Az ellen azonban nem védekezünk, hanem tiltakozunk, hogy a volt algondnok, lapunk szerkesztője ellen Wartha Ferencz lépjen fel erkölcsbíró képpen.

— **Eljegyzés.** Deutsch Miksa, Deutsch Lázár gyulafehérvári kereskedő fia f. hó 20-án Sepsi-Szentgyörgyön eljegyezte Kupferstich József szeszgyáros és földbirtokos kedves leányát Helént. Legyen állandó és kitartó a boldogságuk.

— **A Vöröskereszt második állástestélyét** február 7-én a redutban fogják megtartani. Az előkészületek nagyban folynak, a változatos műsor igen élénknek ígérkezik; tetézni fogja ezt egy élőképlet, mely előre láthatólag nagyon fog tetszeni a közönségnek. A termékellő fűtésére kiváló gondot fordítanak.

— **Az aradi kir. közjegyzői kamara** f. hó 25-én Aradon megtartotta az évi közgyűlését, mely alkalommal a kamara elnökévé ismét Bonts Döme kir. tanácsos aradi kir. közjegyző, — választmányi rendes tagokká Dr. Téri Ödön gyulafehérvári, — Folyovich Sándor nagyenyedi, — Kirilészky Gyula kisjenői és Dr. Márki János gytlai kir. közjegyzők, — pótagokká: Török Árpád világosi és Dr. Gyarmathy Ernő borosjenői kir. közjegyzők lettek megválasztva. Dr. Téri kir. közjegyző immár nyolczad ízben részesül a díszes választás megtiszteltetésében.

— **Lemondás.** Sándor János, a nagyenyedi ref. egyházmegye nagy buzgóságu esereje, az egyházmegyei tanács f. hó 19-én tartott ülésében lemondott hivataláról.

A gyűlés nagy sajnálattal vette tudomásul a derék és köztisztviselőben álló térfin lemondását s intézkedett az esperes-választó közgyűlés összehívásáról, mely f. év március havában fog megtartatni városukban.

A régészeti múzeum gyarapítása. Az alsófehérmegyei régészeti társulat múzeumának a következő tárgyakat ajándékozták: 1) Dr. Ujfalu József apátkanonok ur „Flavius József ó-kari héber történetírónak, a galilaeai zsidó hadak főparancsnokának A Zsidó Háborúról és Jeruzsálemnek Titus Caesar által ostrommal történt bevételéről írt hét könyv-ve” című jeles művet. 2) Dr. Reiner Zsigmond bírtokos ur 10—12 darab igen becses és nagy értékű római kőszobrot, oltár- és dísz-szobrászati művet. 3) Kárpiss János főgymn. tanár ur 1 drb. régi oszt. ezüst pénz. 3) Novák Ferenc polgármester ur deczimalmérleghez való mérték készletet. 5) Dr. Emmanuél Győző ügyvéd ur 1882-dik évi február hó 2-án Mics vidékén esett Meteor kődarabot. 6) Hinger József műhelyvezető ur egy régi byzancián készült fakeresztet. 7) Müller Lajos iparos ur 1 római ezüst pénz. 8) Sudelhofer Gyula 1 drb. réz gyűrűt. 9) Teleki Gábor Csora és Limba községek régi pecsét nyomát. 10) Springer Sándor 10 drb. római ezüst pénz. Az egyetemi múzeumi igazgatóság halás közönetét fejezi ki a felsorolt becses ajándékokért, melyekkel a nemeselektől ajándékozók a fennevezett múzeum régiség, illetve természetrajzi gyűjteményeit gazdagítani szívesek voltak. Ajándékokat a múzeum számára elfogad Dr. Cserni Bela múzeumőr.

Halálozás. Meghatottan olvastuk a következő gyászjelentést: Alóliroftak mélyen megrendült kellel, a legmélyebb fájdalommal tudatják a hálás leány, hú bitvesnek, szerető testvérnek, önzetlen rokonnak Fogarasi László Zoltáné szül. Horváthy Ottiliának élete 29-ik évében, boldog házasságának alig 10-ik hónapjában, pár óráig tartó kínos szenvedés után, folyó hó 24-én történt gyászos kimúltát. Az, a ki szeretetének fényével beragyogta az egész házat, ki emelkedett lelkiületéért, nemes szívéért, sok szép és jeles tulajdonait bálványá volt a családnak, betölthetetlen ürt hagyva maga után, jobblétre szenderült. Fájdalmunk kimondhatatlan, melyre enyhítő balsamot egyedül Isten irgalmától várhatunk. Az oly korán elhunyt áldott lélek hült tetemei f. hó 26-án d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezni. Drága emléket áldjuk és szívünkben őrizzük örökké! Púj, 1903. január 24. Özv. Horváthy Józsefné mint anya, Horváthy Gyula mint testvér, Bartha Győző, kir. törv. bíró, Bartha Gábor egy. mag. tanár, Bartha János gymn. tanár mint nagybátya. Fogarasi László Zoltán mint bánatos férj. Fogarasi László Zoltán és neje Puy Mária mint ipa, illetve napa. Brázovai Brázovai Zoltán és neje László Irén mint sógor, illetve sógornő. Özv. Riedler Zsigmondné mint nagynépe.

Párosviaskodás vételge miatt a helybeli kir. törvényszék két helybeli fiatal urit embert ítélte fogházra: egyiket 8-sa másikat 4 napra. Aztán ne legyen minden napon párbaj! Valjón rájött-e városunk társadalma is már arra a gondolatra, a mire nálánál nagyobb városok társadalmi, minő Budapest, Nagyvárad, Győr stb. már eljutottak! Arra a gondolatra, hogy a párbialoskodást korlátok közé szorítsa s ha lehet megfojtassa!

Vonatösszetűközés. A Brassó—Kolozsvár között közlekedő 506 és 662 sz. egymással szembe jövő vonatok 24-én a tövisi állomás közelében a Opon-ton összetűköttek. A 662 sz. vonat mozdonya teljesen megrongálódott. Emberéletben szerencsésen kár nem esett.

Egy elmés találmány. Városunk ügyes iparos Policzter Jakab egy új szerkezettű új szagtartót v a l szaporította a találmányok számát. E körülmény annál is inkább számbavehető, mert a szabadalmi iroda 1903 jan 9-éről kelteve 26. 127 szám alatt helyesnek praktikusnak találva elfogadta és a sokszorosítási jogot a feltalálónak kizárólag engedélyezte. Gratulálunk Policzter urnak, s örvendünk, hogy városunkban akadt oly iparos is, aki komolyan foglalkozik azzal, hogy a magyar-ipart fejlessze. Ha valaki egy egyszerű dugóhuzót, vagy gyufatartót talál fel, az is érdeme az iparosnak. A találmány részletes leírását nem közölhetjük, csak a véletlen juttatta birtokunkba. Adja az Isten, hogy feltalálónak annyi megrendelője legyen, hogy vagonszáma szállítása az újságtartókat.

Világjáró fiatal emberek. E hó 26-án két román turista érkezett városunkban Lica Lázár hírlapíró és Vntea Basil kereskedő. Nevezettek beutazzák egész Európát, Ázsiát s innen Sanfranciscoba mennek a kiállításra. Az egész utat gyalog szándékoznak megtenni. Szébenből indultak az utra a legnagyobb hidegben. Városunkból Nagy-Enyed, Kolozsvár, Budapest és Bécsen át Németország felé folytatják útjukat. Uti podgyászuk egy iv papírba van csomagolva. Mindenesetre merész vállalkozás!

Vonatkiadás. A f. hó 23-án este Kolozsvár felé szaladó 504 sz. gyorsvonat mozdonya Sztána állomásnál a szolgálatot fölmondta. Kolozsvárra kellett mozdonyért táviratozni. A vonat 2 óra 57 perc késéssel érkezett.

A férj és a női ruhaszámlák. Az Ellen-zékből vesszük át a következő rövid, de szenzációs hírcskét. A budapesti kir. törvényszék felebbezési tanácsa azt a határozatot hozta, hogy a férj nem köteles kifizetni azoknak a ruháknak a számláit, melyeket neje az ő tudtán kívül rendelt. Határozatát indokolja azzal, hogy a férj joga meghatározni azt, hogy a társadalmi állásnak és vagyoni helyzetnek milyen arányu költsékes felelhet meg.

Hangverseny. Nemes hivatású és feladatát hűségesen végező tűzoltóegyesületünk a következő meghívót adta ki: „A gyulafehérvári önk. tűzoltó-egylet újonnan szervezett zenekara Toducza J. karmester sze-

mélyes vezetése mellett a zenekar fenntartása javára folyó év január hó 31-én az „Európa szálloda” dísztermében táncmulatsággal egybekötött nagy Hangversenyt rendez. Kezdeté este pont 8 órakor. Belépti-díj: személyjegy 1 kor., családijegy 3 személyre 2 kor., azon felül 3 kor. Jegyek előre válthatók Cirlea S. Péter ur divatkereskedésében. Feltűzések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A meghívó kívánatra előmutatandó. Műsor. 1. Fejérvány, induló. 2. Fecske Madár, magyar népdal. 3. Hullámok fölött, keringő. 4. Törökök inája, Wanda operából. 5. Román királyné kedvelt dala. 15 perc szünet. 6. Rózsa bimbó és a méh. 7. A néma trombitás, Concert polka. 8. Romantia. 9. Dal koszoru, nagy magyar egyveleg. 10. Gutenberg induló. Megjegyezni kívánjuk, hogy a zenekarnak jelenleg nagyon ügyes vezetője van s a zenekar az ő vezetése alatt nagy előhaladásokat tett. — De a koncert nagy és erőteljes pártolása azért is óhajtanó, mert városunknak ez az egyetlen zenekara, melyet nyílt helyeken tartandó ünnepélyeskedések alkalmával igénybe vehetünk és mert a pártolást ingyen működő tűzoltóink megérdemlik.

Nagyenyed róm. kath. plebánosa Deli Ödön házfőnök mint minden évben úgy az idén is megvendégelte barátait és tisztelőit. A társaság Nagyenyed társadalmi színejavából alakult és 18-án este a késő órákig ült együtt a minoriták házában. A vendégség főszóló nélkül nem történhetett meg s különösen kiemelték, Szász József alispánunk 25 éves jubileumát és azt a körülményt, hogy a minoriták mostani read-főnökét Csák Csirjeket Ó Felsége a vaskorona renddel tüntette ki.

Műkedvelői előadás. A gyulafehérvári műkedvelők az „árvaház” alap javára 1903. február 8-án (vasárnap) az „Európa” szálloda dísztermében Novák Ferencz kir. tan. polgármester védnöksége és Avéd Jakó ny. igazgató-tanár elnöksége alatt színi-előadással egybekötött táncmulatságot rendez. — Bendezőség: Penztárnok: Daubrovsky Gyula. Ellenőr: Megai Krisztina k. a. Ellenőr: Neumann Mariska k. a. Kezdeté 7 és fél órakor. Helyárak: 1. rendű zártzárk 2 kor. 60 f II. rendű zártzárk 1 kor. 20 f. Állóhely 1 kor. Jegyek előre válthatók Schäser Ferencz könyvkereskedésében. Feltűzések a jótékonykezél érdekében köszönettel fogadtunk és hírlapilag nyugtáztunk. A zenét Kálló Géza nagyenyedi első zenekara szolgáltatja. Színre kerül: A fau rossza, népszínmű 3 felvonásban, írta Tóth Ede. Rendezők, felosztott hatáskörrel. Grosz Armin és Keresztes Árpád. Sugó: Grosz Lenke k. a. Személyek: Feledí Gáspár, gazdag földmivelő Laczkó Sándor. Lajos, Boriska gyermekei Wellmann József, Kovács Iluska k. a. Batki Terezi árva, Feledí gyámsága alatt Wellmann Malvin k. a. Göndör Sándor, szolgaleány Keresztes Árpád, Pinom Rózi, menyecske Oláh Zsuzsika k. a. Csapó, gazda ember Erdélyi Gyula. Csapóné, Sulyokné, Tariznyánsé módos asszonyok Erdélyi Gyulané urnő, Bozsó Mátyásné urnő, Laczkó Sándorné urnő, Egy öreg paraszt Kirila György, Megyei, esendbízott Bozsó Mátyás, Kónya, kántor tanító Bartha Béla, Gonosz Pista, baktör Grosz Armin, Gonoszné Laczkó Sándorné urnő, Cserobogár Jóska, szőlőpásztor Bozsó Mátyás, Czene cigányprímás Bartha Béla. Adus, vén ezimbalmos Erdélyi Gyula, Lulu kontrás Kronbauer Henrik, „Makkhetes”, kore-máros ifj. Hermann Sámuel. Neje ** Jóska, béres Wellmann Vilmos. Karénekeknők Semsch Teréz k. a. Semsch Anna k. a. Nép mindkét nemből. Vendégek. Czigányok. Színhely: Felső Borsod vidéke. Idő: jelenkor. Az első és második felvonás köz. egy évi időköz. Táncz-kivilágos-vidék. Ajáljuk az előadás támogatását s pedig két szempontból a) azért mert, az árvaháznak támogatása a jótékonyágnak közeledje kell hogy legyen s b) azért mert a közművelődést segíti az elő, aki az iparos segédek jó irányu művelődését elősegíti: már pedig tudjuk, hogy jó irányu szindarabjainkkal való foglalkozás mennyire ismerteti irodalmunkat és néplük szellemét s ez mennyire hozzá járul a magyaros érzés terjedéséhez. — Az előadás nem akar, haszont az is lett volna kezdetben a célja, a kath. legényegylettel szemben versengés lenni, mert akkor sem a védnök sem az elnök nem adta volna oda nevét reklamáknak.

A tudományos kutatások eredménye balzsam a szenvedésre, mert néha oly kiváló kincs birtokába jutattja az emberiséget, hogy gyötrelmekről kinoktól szabadul meg. Egy ily kutatás eredménye, hogy a csusz és közsvényes betegek bajára van egy biztos gyógyító hatású szer. A csusz és közsvényes betegek olykor évekig keresnek enyhülést bajukra, mert néha 10-15 évig tartó fűrdőhasználat sem képes enyhülést hozni kintő fájdalomukra. Ugy a szenvedőknek mint mindenkinek fontos tudni ezért, hogy létezik egy szer, mely e kintő megbetegedést bizony meggyógyítja s ezért kár különféle szerekkel kísérletezni, mert azok az előkelő orvosi nyilatkozatok s az a sok ezer köszönő levél, melyekbe bárki betekintését nyerhet, kétségtelenül igazolják, hogy a Zetlan-féle csusz kenőcsben egy ily szer birtunk. A szer készítője Zoltán Béla gyógyszerész, Budapest. Szabadság-tér. A kinek gyógyszerárában a kenőcs 2 koronáért kapható

Halálozás. Abudbánya rendezett tanácsu város tisztviselői, mélyen megsomorodott szívvel tudatják, felejtethetetlen kártársuknak Böhm Hugó nyug. pénzügyi titkár, városi tanácsosnak, f. év január hó 17-én d. u. 2 órakor életének 66-ik évében történt gyászos elhunytát.

Nyilvános számadás. Az állami iskola tanító-testülete által f. hó 25-én rendezett műsoros estély összes bevétele 235 kor. 90 f. volt, mely összegből a felmerült költségekre kiadott 90 kor. 60 fillér, s így az ifjusági zászlóalpra fordított 145 kor. 30 fillér. Ezen műsoros estély alkalmából feltűzettek: Dr. Ele-

kes Viktor, Mezei Illés, Weisz Dezső, dr. Ujvárosi Miklós, Tekuleszku János, N. N. 2—2 kor. (12 kor.) Szentgyörgyi Mór, Engel Miksa, Klein József, Reinfeld Samu, Haas Vilmos, Mann Abraham, Váczy Zsigmondné, Schäser Ferencz 1—1 kor. (8 kor.) N. N. 20 f. N. N. 20 f. Össz. 40 f. — Postán utólag beküldött Sebestyén István 1 kor. és Varró András 2 koronát. A feltűzések összege tehát 23 kor. 40 fillér. A midőn a nyilvánosság előtt a műsoros estély bevételéről elszámolunk, egyúttal a legmélyebb köszönetünket fejezzük ki a nagy közönségnek azon meleg és lelkes támogatásért, a melyben az állami iskolát—tekintettel a nemes célra — részesítették. De mélyen érzett hálánkat juttatjuk kifejezésre a helybeli m. kir. posta- és távirat altisztek- és szolgák, s azok előjáróinak azért, hogy az áll iskolának 28 szegény tanulóját felruházták, ezzel is elősegítve azt a nagy és fáradságos munkát, a melylyel a néptanító az édes hazáért, egyházáért és a nép jólétéért küzd. Hasonló hálára vagyunk kötelezve Haas Vilmos urral szemben is (az Európa szálló bérője), ki ez alkalomra a nagytermet ingyen engedte át. A tanító-testület csak a világítást és a fűtő anyagot fizette meg. A gyulafehérvári állami népiskola tanító-testülete.

Marosujvart a szegény sorsu gyermekeket segélyező „Erzsébet egyesület” javára folyó évi február hó 1-én, a Stefánia-bánya intézkedő termében családias jellegű táncestély tartatik. Kezdeté 8 órakor. A meghívót a rendezőség nevében Szabó Albert elnök bocsátotta ki. Belépti díj személyenkint egy korona családijegy négy korona.

Egger mellpasztillái gyorsan és biztosan hatnak köhögésnél rekedtségnél, és elnyálkásodásnál, felülmulthatlanok a torok és légzési szervek működési zavarainál. — Kapható minden gyógyszerárban és droguériában. — Doboza 1 K. és 2 korona. (Probadohoz 50 fillér.) Főraktár: Nádor-gyógyszertár, Bpest, VI. Váci-körút 17.

Korvin Mátyás néven Kolozsvárt könyvkereskedő részvénytársaság alakult, melynek célja hazánk Királyhágon teli részeiben a magyar nemzeti irodalom jelesebb termékeinek bebatóbb terjesztésével, a kultura fegyvereivel harezolni a magyarságot. A Korvin Mátyás Könyvkereskedő Részvénytársaság jelentős kulturális missziót vél teljesíteni és erősen bízik benne hogy Erdélynek a tudományért, irodalomért, nemesebb eszmék iránt mindenkor lelkesedni tudó, művelt közönsége őt feladatában bizalmával buzdítani, támogatni előmozdítani fogja. A magyar irodalom jelesebb termékeit felülről új könyvjegyzéket a vállalat kívánatra bérmentesen ingyen küldi meg.

A Pesti Napló Magyarország legrégebb napi lapja, mely ötvennegyedik évfolyamába lépett. A régi hagyományaihoz híven pártoktól függetlenül, mást, mint az ország érdekét nem ismerve, küzd a magyar alkotmány sértetlenségeért, a nemzeti jogok kivívásáért, az ország érdekeinek istapolásáért. Bátor szókimondása a napi politikában és közéletünk minden terén, társadalmi, irodalmi, művészeti és közgazdasági kérdésekben a hazafias és művelt magyar közönség kedveltjévé tették az újságot. Munkatársai a legkiválóbb publicisták és írók, kiknek komoly, magvas és gazdag munkája mellé pompásan illeszkedik a vidám és hamar országszerető népszerűvé vált Tarka Krónika. A lap irányán és tartalmán kívül barátaivá tette olvasóit azokkal az irodalmi és művészeti jelentőségű díszművekkel, amelyeket hat éven át, évről-évre előfizetőinek karácsonyi ajándékkul adott: Madách „Ember tragédiája”, „Arany balladái” Zichy Mihály rajzaival, „Bánk-bán-Album” „Himfy-Album”, s a „Költők-Albuma” után az idén országos feltűnést keltett „Zichy Mihály-Albuma”-val. A lap előfizetési ára egész evre 28 kor, félévre 14 k., negyedévre 7 kor. Aki most legalább egy félévre előfizet s magát kötelezi, hogy egy további félévre át előfizető marad, míg a készlet tart megkapja a Zichy-Albumot. Az előfizetések a lap kiadóhivatalába. Budapest, VI., Andrássy-ut 27. szám. küldendők.

Olasz eperfa ültetése. Darányi földművelésügyi miniszter körrendeletben hívja föl a hatóságok figyelmét arra, hogy az eperfaültetést fokozottan vegye gondjába, mert évtizedes tapasztalat, hogy ott, a hol az eperfa lombjait könnyen szerezhetik meg a szegényebb osztályok, a föllendült selyemtermelés egy kis keresetet biztosított azoknak éppen az aratás előtt, a mikor arra a legnagyobb szükségük volt. Mivel a lombpusztítás főleg azért gyakori, hogy a levélszedők a fa gyűmlöcsét szeretik s mivel az eperfatulajdonos éppen azért nem engedi szívesen a lombzedést, legjobbnak mutatkozik a gyűmlöcsőt nem termő olaszfajt ülteteni

Tilos a szállitás. A sertésvésznek Ausztriába történt behuzolása miatt a sertéseknek Ausztriába való bevitele jelenleg a következő vármegyei területekről tilos: alvinczi, balázsfalvi, magyarigeni és nagyenyedi járásából, valamint Gyulafehérvár és Nagyenyed r. t. városokból. Az osztrák cs. kir. belügyminiszter a következő közléseket a f. év január hó 17-én adta ki: a) Ragados száj- és körümfájás betegségek fennállása miatt: a balázsfalvi járásban: Csicsóholdvilág, Sorostély; a kisenyedi járásban: Oláhbagát, Pókafalva, Székáspreszáka; a marosujvári járásban: Elekes, Oláh Tordos; a nagyenyed járásban: Kisakna. b) Sertésvész betegség fennállása miatt: Vizakna r. t. város.

Köhögésben szenvedők kisér-
reljek meg a kö-
högés csillapító és jóízű

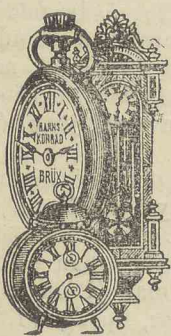
Kaiser-féle
Mell-cukorkát

2740 közjegyzőileg bítelesített bizo-
nyítvány tanuskodik azok
biztos sikeréről köhögés, rekedtség, hűlés és
nyálkaság esetében.

Ezen szer helyett kínál más minden hason-
nemű szer visszautasítandó. Csomag 20 és 40
fülér.

Raktár: **Storfer Leo** gyógyszer-tárában

Gyulafehérvárt.

Jó órákat olesón

küld 3 évi írásbeli jótállás mellett
privát vevőknek

KONRAD JÁNOS

órágyára,

arany-árak kivitelé háza.
BRUX, 271. szám. (Csehország.)

Jó nickel rem.-óra 3.75.
Valódi ezüst rem.-óra 5.80.
Valódi ezüst láncz 1.20.
Nickel ébresztő-óra 1.95.

Czégem a cs. és k. birodalmi czimerrel van kitün-
etve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint
zernyi elismerő levél van birtokomban.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

EPILEPSIA.

A ki eskörben vagy görcsök és más ideg-s ál-
lapotokban szenved, kérjen felvilágosítást ezen
bajok megszüntetéséről. A bő magyarázatokkal
szolgáló füzet (broszúr) kapható ingyen és bér-
mentve a következő czimen: **Schwanen-
Apotheke Frankfurt a. M.**

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több
mint 33 év óta megbízható bedörzsölésfél al-
kalmaztatik köszvényénél, csúsznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásár-
laskor óvatosak legyünk és csakis
eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony”
védjeggyel és a „Richter” czégjeggyel
fogadjunk el. — 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban
a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Főraktár:
Török József, gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállító. ♦♦
Rudolstadt.

Fényes jövedelmet

biztosíthatnak maguknak intelligens urak
és nők, kik mint helyi ügynökök köny-
vek részletfizetésre való eladásával, meg-
rendelések gyűjtésével foglalkozni haj-
landók. Czím: **„Korvin Mátyás”**
**Erdélyi Könyvkereskedő Rész-
vénytársaság Kolozsvart.**

Ingyen és bérmentve kap

mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből
bárki képes

legfinomabb Liköröket
és Rumot

bideg uton minden készülék nélkül még a
legkisebb mennyiségben is országsherte is-
mert arómáimmal előállítani.

WATTERICH A.

Budapest. VII., Dohány-u. 5. sz. a.

Közgyűlési meghívás.

A GYULAFEHÉRVÁRI NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

— XI-ik évi —

rendes közgyűlését

1903. év február hó 15-én délelőtt 10 órakor

saját helyiségében tartja meg,

melyre a részvényesek * tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

- 1.) Az igazgatóság jelentése a tizenegyedik üzletév és zárszámadásról, *)
valamint ezzel kapcsolatos indítványa a mérleg megállapítása s a tiszta
nyereség mikénti felosztása tárgyában.
- 2.) A felügyelő bizottság jelentése.
- 3.) Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása tárgyában s a
felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő bizottság részére.
- 4.) Az igazgatóság és felügyelő bizottság tiszteletdíjának megál-
lapítása, valamint jutalékok és jótékonycélné adományok megszavazása a
módosított alapszabály 21. és 45. §-sa értelmében.
- 5.) Az alapszabályok 20. §-a első bekezdésének abban a tekintetben való
módosítása, hogy a közgyűlés határozatképessége nem 25, hanem csak 20
részvényes jelenlétéhez köttetik.

A Gyulafehérvári Népbank Részvénytársaság igazgatósága.

*) Az alapszabály 19. §-sa értelmében a t. részvényesek fölkértnék, hogy a részvényeiket
a szavazati jog gyakorolhatása céljából 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál
letéteményezzék.

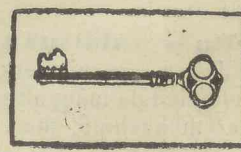
**) A társaság zárszámadása az igazgatóság jelentésével együtt a kereskedelmi törvény
198. §-ának rendelkezésehez képest a közgyűlést megelőző 8 naptól a részvényesek által a
hivatalos órák alatt megtekinthető.

SCHICHT-SZAPPAN

„Szarvas” vagy „Kulcs”

jegygyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.
MINDENÜTT KAPHATÓ!

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen
gyors és biztos hatásuk

Éljen!

Megfojt ez az át-
kozott köhögés!

Egger-mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő
ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

PRÓBADOBOZ 50 FILLÉR.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR”
GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla
csakhamar meg-
gyógyított.

KAPHATÓ GYULAFEHÉRVÁRT: Fröhlich Gyula, Marczell Elemér, Storfer

Leo gyógyszer-tárakban.

N.-ENYEDEN: Kovács U. József, Papp János gyógyszerészeknél.

Nyomatott Papp Györgynél Gyulafehérvárt.